

با دم شیر بازی کردن: کنایه از کار خطرناک کردن است

مثلی را که در شعر «شیر و موش» بود، پیدا کنید و در گروه درباره‌ی مفهوم آن گفت‌وگو کنید.

مفهوم شعر «شیر و موش» تو را یاد کدام یک از مثل‌های زیر می‌اندازد؟

- از هر دست بدهی از همان دست هم می‌گیری.
- هر که بامش بیش برفش بیشتر.

علم و پرورش

فصل هفتم

درس شانزدهم: پرورشگری
درس هفدهم: مدرسه‌ی هوشمند
نیایش

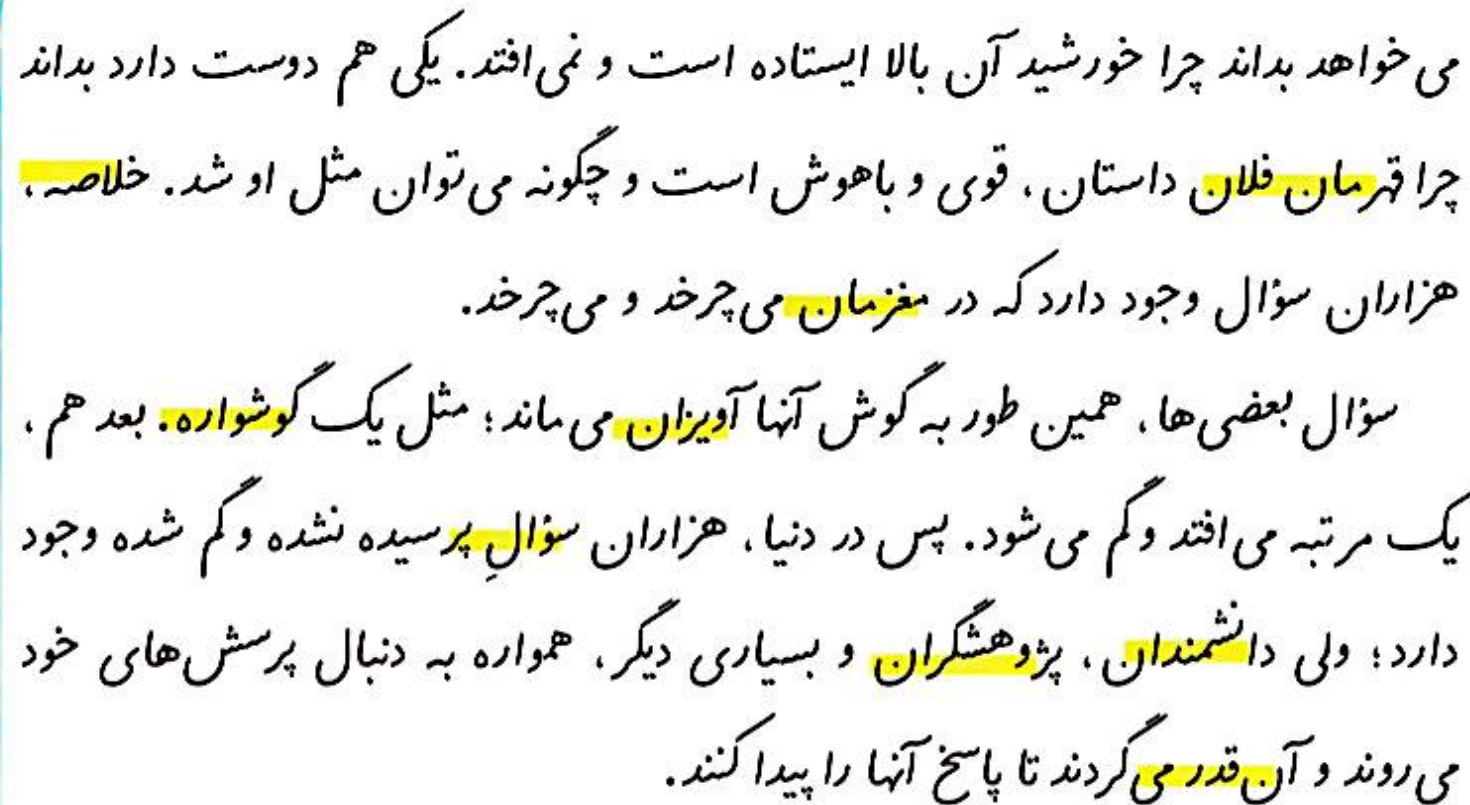

درس شانزدهم

پرسگری

نی دانه آیا هیچ دقت کرده اید که گوش آدم ها شبیه «علامت سوال» است؟ گویی منتظر هزاران جواب است. یکی به دنبال موجودات عجیب و غریب فضایی است و می خواهد بداند آنها وجود دارند یا نه و اگر وجود دارند در کجا زندگی می کنند و چه شکلی هستند. دیگری می خواهد بداند چرا زمین گرد است. چرا از روی زمین لیز نمی خوریم و در آسمان معلق نمی مانیم؟ یک نفر

می خواهد بداند چرا خورشید آن بالا ایستاده است و نمی افتد. یکی هم دوست دارد بداند چرا قهرمان فلان داستان، قوی و باهوش است و چگونه می توان مثل او شد. خلاصه، هزاران سوال وجود دارد که در مغزمان می چرخد و می چرخد.

سوال بعضی ها، همین طور به گوش آنها آویزان می ماند؛ مثل یک گوشواره. بعد هم، یک مرتبه می افتد و گم می شود. پس در دنیا، هزاران سوال پرسیده نشده و گم شده وجود دارد؛ ولی دانشمندان، پژوهشگران و بسیاری دیگر، همواره به دنبال پرسش های خود می روند و آن قدر می گردند تا پاسخ آنها را پیدا کنند.

یکی از این دانشمندان که همیشه تشنه یادگیری و دانش اندوزی بود، ابوریحان بیرونی است. او یکی از بزرگ‌ترین ریاضی‌دانان و فیلسوفان ایرانی است که کتاب‌های

زیادی درباره‌ی مسائل گوناگون نوشت. هم‌ی زندگی ابوریحان در راه گسترش و رشد علم و دانش سپری شد. این دانشمند بزرگ همواره در جست‌وجوی علت اتفاقاتی بود که در اطرافش روی می‌داد. او به کشف چیزهای ناشناخته، علاقه‌ی بسیار داشت و از نادانی و جهل، گریزان بود.

هنگامی که سال‌های عمر او به هفتاد و هشت رسید و در بستر بیماری، واپسین لحظه‌های زندگی را می‌گذرانید، دوستی

دانشمند برای احوال‌پرسی بر بالینش آمد. ابوریحان با همان حالت بیماری با کلمه‌هایی

بریده و کوتاه از او خواهش کرد که پاسخ یکی از مسائل علمی را توضیح دهد.
دانشمند گفت: «دوست گرامی! اکنون که در بستر بیماری هستی، چه
جای این پرسش است؟»

ابوریحان با ناراحتی پاسخ داد: «کدام یک از این دو بهتر است: این
که مسئله را بدانم و بمیرم یا نادانسته و جاهل درگذرم؟»

درست و نادرست

- ❌ گوش همه‌ی موجودات شکل علامت سؤال است.
- ✅ سؤال‌های زیادی در مغز ما انسان‌ها می‌چرخد.
- ❌ در دنیا به همه‌ی سؤال‌ها پاسخ داده می‌شود.

۱ چه کسانی به دنبال پیدا کردن پاسخی برای سؤال‌های خود می‌روند؟

دانشمندان و پژوهشگران و فیلسوفان و پرسشگران

۲ ابوریحان بیرونی به چه دانش‌هایی تسلط داشت؟

به دانش ریاضی و فلسفه

۳ دو ویژگی ابوریحان بیرونی را بیان کنید. عبارت‌هایی از متن بیابید که این ویژگی‌ها را

نشان دهد. **تشنه یادگیری و علم اندوزی بود، او عمر خود را صرف رشد علم و دانش کرد**

۴ ابوریحان در پاسخ سؤال دوست دانشمندش از او می‌پرسد «کدام یک از این دو بهتر است:

تا آخر عمر دنبال یادگیری علم و دانش باشیم

این که مسئله را بدانم و بمیرم یا نادانسته و جاهل درگذرم؟» و حتی در لحظات آخر مرگ هم دست از کسب

علم و دانش برنداریم.

ابوریحان با این پاسخ، چه پیامی به دوستش می‌دهد؟

۵ دو ویژگی مهم ابوریحان بیرونی چه بود؟ پرسشگر و تلاشگر

